

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 8.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: _____

•••□•••

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Comunicat: Socialismul național. — Comandamentul economic unic — Legea timbrului. — Anul petrolifer. — Operațiuni necesite cu crearea și scăderea debitelor.

DALĂ „SOLIDARITATEA”.

COMUNICAT.

Recomandăm călduros băncilor noastre să facă uz de dispozițiunile Legii pentru amnistia evaziunilor fiscale, fiind termenul prelungit până la 30 Iulie a. c.

Socotim că este bine să se facă uz de această lege din două motive:

a) se îndeplinește o faptă patriotică;

b) băncile beneficiază de favorul destul de mari și astfel vor fi puse la adăpost de orice neplăceri privitoare la impunerea veniturilor comerciale până la data de 28 Martie 1940.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

Socialismul național.

De câțiva ani ideile sociale ale marilor națiuni europene, prin o propagandă uriașe au devenit așa de puternice în evoluțiunea lor, încât puse în practică era inevitabilă o ciocnire armată. Ambiții politice și mizerii sociale și-au dat mâna ca să facă o nouă ordine în Europa. Deoarece în evoluția aceasta motivele economice joacă un rol egal, dacă nu mai mare chiar decât cele politice, să ne oprim la aspectele cari ni le oferă sistemul economic al socialismului național, care e mai aproape de noi, și de care trebuie să fim conștienți, fiind atrași în orbita lui de situația noastră geopolitică, și anumite tratate de ordin economic cu Germania, leagănul socialismului național. În revista noastră nu ne-am prea ocupat de această temă până acuma, și cred că în situația de azi nu strică să ne reamintim principiile pe cari se bazează, pentru că se poate întâmpla ca mâine-poimâine, să adoptăm și noi ceva din ele.

Socialismul național e un fel de a vedea societatea omenească. E numit național spre deosebire de alte sisteme cu cari nu vrea să se confunde, fiind numite internaționale.

Ideea călăuzitoare este valoarea superioară a poporului ca totalitate, față de individ și de stat. Socialismul național

nu vede în popor totalitatea numerică a singuraticilor cetățeni, ci comunitatea vie plăsmuită din sânge și pământ față de care este deobligat fiecare individ să servească din toate puterile sale. Din convingerea aceasta izvorește principiul etic suprem: binele comun e mai presus de binele individual. Din punct de vedere al socialismului național „poporul” este menit de providență să fie scop și îndatorire. Din aceasta rezultă credința în ideea de rasă. În aspectul social național, rasă și popor nu sunt entități contrare. Rasa e legată de progenitură; un popor se formează prin comunitate de soartă la care este supusă o rasă în decursul istoriei. Istoria a arătat, că un amestec de rase prea diferite are de urmare decadență politică și morală. De aci urmează problema evreiască.

Prin credința că poporul este o comunitate limitată prin sânge și spațiu, socialismul național este în contradicție cu ideile marelui revoluționar francez din 1789, cu liberalismul și marxismul, cari scot oamenii din ambianța și condițiunile naturale de viață.

Ce privește economia națională, aceasta trebuie să fie pusă în serviciul totalității poporului. Se dă mare importanță valorii personale care e caracteristică pentru acest socialism. Un postulat foarte important este dreptul de lucru pentru toți și prefiura lucrului în raport cu folosul ce-l aduce totalității. Socialismul național declină intervenționismul statului în toate cazurile în cari reușita întreprinderii depinde de prestațiune, răspundere și eficiență personală. Trebuie relevată străduința de a micșora mizeria, de a înlătura șomajul, și de a înființa felurite instituții menite a da ajutor celor nevoiași.

Totalitarismul social național a fost înfăptuit mai radical în materie politică. El reprezintă primatul poporului față de stat. Statul socialist național se bazează pe două grupe mari ale poporului: pe armată și pe partid. Partidul socialist național este singurul factor politic al națiunii, și reprezintă față de stat prerogativele suverane ale poporului. Oastea este singurul organ armat al țării și își are legea sa politică tot prin mișcarea socialistă națională.

Principiul suprem este persoana conducătorului (Duce, Führer). Aceasta înseamnă delăturarea sistemului parlamentar și a stăpânirii unei majorități peste toate domeniile vieții poporului, și o selecționare a puterilor celor mai valoroase ale națiunii. Condițiile sunt: ascultare, datorință și credință. Principiul acesta își are îndreptărea în ideea că numai o supunere solitară sub o singură voință, dă posibilitatea învingerii concepțiunii mondiale. Socialismul național refuză orice fel de dictatură. Telul socialismului național nu este o revoluție pentru eucerirea cu forța a puterii în stat, sau stăpânirea cu forță peste națiune, ci transformarea ei spirituală prin puterea ideilor și selecționarea elementelor combative. În strânsă legătură cu ideea unei persoane conducătoare stă ideea de camaraderie, care leagă într'un mănunchiu aderenții socialismului național, asemenea unui ordin susținut prin jurământ. Camaraderia socialistă națională învinge prin voință comună, toate contrastele de clasă și stat. În ea se manifestă finuta ostășească și în ea se înfăptuește socialismul spiritului de jertfă și de acțiune. În socialismul național, camaraderia a devenit noua formă a comunității omenești, și a fost declarată de baza noii rândueli a națiunii. Socialismul național este contrar decațat al imperialismului și vede în bolșevism adevărata primejdie pentru Europa.

Raportat la împrejurările noastre, socialismul național ar trebui să revoluționeze întreaga noastră mentalitate. Primul pas pe care l-am făcut și noi a fost desființarea partidelor. A fost un lucru necomplet, deoarece pasul acesta cere să mergem mai departe pe drumul început. Trebuie să fim de aci încolo cont și de principiul de selecționare. Aceasta va să zică, că nu poți face politică nouă cu oameni vechi și îmbrățișiți în ideile de partid. Trebuie oameni noi, cu moral înalt și puteri de lucru noi.

Pe teren economic ar trebui desființate consorțiile care dețin anumite izvoare de câștig ale națiunii, și ar trebui introdus un spirit mai înțelegător de cărmuire față de cei nevoiași. Am pornit în urma evenimentelor recente interna-

ționale spre principiile totalitare, și o adaptare a acestora la spiritul național românesc, este un postulat al zilelor noastre.

MERCATOR.

Comandamentul economic unic

La începutul lunii Iunie, Ministerul Economiei Naționale, a fost investit cu puteri excepționale pentru conducerea unitară a economiei naționale în timp de pace. Articolul întâiu al decretului lege spunea: „Ministerul Economiei Naționale este înzestrat cu depline puteri a lua toate măsurile privind organizarea, coordonarea și controlul producției, circulației și consumației articolelor necesare armatei și populației civile, atât în economia internă cât și în schimburile cu străinătatea“.

Iar în expunerea de motive se spunea: „O procedură simplificată ar ușura realizarea măsurilor imediate, tot așa cum o planificare realistă și prudentă ar pregăti condițiunile viitorului apropiat al economiei naționale“.

Consiliul Superior Economic, dând un referat favorabil, profită totuși de ocazie pentru a spune că: „...deși această măsură nu s'ar putea încadra în politica normală economică“...

Recent, declarația program a dlui ing. Gigurtu, președintele Consiliului de miniștri al celui dintâi ministru al noului regim totalitar român, amintește despre necesitatea „unui comandament unic“ în viața economică, fără alte precizări.

Statul Românesc încearcă de aproape trei ani să găsească formula care să i se potrivească, pentru ca să se vadă plecând cu putere pe calea unei împliniri de destin, pe care poate nu îl vedem clar, atât cât îl simțim. Ultimele măsuri cu caracter politic conturează și mai precis sensul dezvoltării căutate a statului. În ordinea economică, măsurile luate au fost mereu ținute în faza începătoare a unor încercări de aplicare de teorii sau de punere în practică în mod cu totul parțial și izolat, a unor măsuri fără o legătură funcțională între ele. S'a încercat astfel alcătuirea unui plan economic pe mai mulți ani; s'au publicat dări de seamă, rapoarte, volume și chiar un anteproiect. Nu se poate spune precis motivul pentru care nu s'a reușit să avem până acum o politică economică dirijată neșovăelnic de directivele bine statornicite ale unui cuprinzător plan economic.

În locul acestei politici economice adânc încrestată în realitatea românească, am avut o serie de încercări despărțite una de cealaltă cu rezultatele nemulțumitoare pe care le-am văzut.

Se încearcă, iarăși una dintre aceste măsuri, prin introducerea celui „comandament unic“ al economiei

naționale și mai ales prin ceace se realizează practic ca urmare a acestui principiu de organizare economică.

Comandamentul unic al vieții economice, așa cum a fost el statornicic prin decretul lege dela începutul lunii Iunie, e o simplă declarație de principiu la începutul unei opere, asemănătoare oarecumva cu anunțarea victoriei la începutul unui războiu înainte de ciocnirea armatelor. Dacă se va munci mult și mai ales sistematic, după un oarecare timp se vor putea înregistra unele rezultate pozitive. Aceasta numai după ce se va fi ajuns pe culmea de unde perspectiva largă să poată cuprinde întreaga realitate economică românească, zidindu-se un plan bun, țărnut pentru dezvoltarea ei în anumite limite și apoi a unei active lucrări în cuprinsul astfel hotărât.

Ideia planului economic românesc, nu trebuie deloc părăsită; ea va sta la baza oricărei activități economice a statului, pătrunsă de necesitatea controlului și a dirijării permanente a vieții economice.

Făcând o înșirare a tuturor măsurilor luate în ultima vreme, în legătură cu viața economică, se va vedea mai clar lipsa de unitate între ele și în acelaș timp, care e întinderea încercărilor de acest fel. Fără a mai aminti legile anterioare, menționăm numai pe acelea care au apărut după începutul războiului din Septembrie 1939.

Astfel la 17 Septembrie 1939 a apărut legea pentru reglementarea comerțului exterior și stăvilirea speculei.

Legea pentru mobilizarea agriculturii, apare la 18 Septembrie 1939, iar la 21 Octombrie o lege pentru o nouă reglementare a Cartelurilor.

În luna Noembrie se aduce legea de reglementare a deținerii de acțiuni ale industriei de armament.

La începutul anului 1940 se înființează (la 17 Ianuarie 1940) un comisariat al petrolului.

„Legea pentru activarea producției, controlul prețurilor la produsele industriale, agricole și articolelor importate“, din 4 Martie 1940 e una dintre cele mai interesante.

Nu trebuie uitate legile cari au dus la înființarea Ministerului Comerțului Exterior și a noului regim de schimburi cu străinătatea (17 Februarie și 3 Martie 1940).

În acelaș timp, a apărut planul de cinci ani pentru agricultură, deosebit de proiectele de până aci pentru un plan economic general.

Măsurile de ordin general, au fost paralele cu unele măsuri de întindere mai mică cum au fost:

Legea pentru valorificarea cerealelor, din 30 Decembrie 1939 și 7 Martie 1940.

Legea pentru reglementarea întrebuințării pieilor, revăzută în mai multe rânduri.

Legea pentru rechiziționarea contra plată, a întreprinderilor industriale (15 Ianuarie 1940).

Legea pentru reglementarea cumpărării și reparației fierului vechiu și a metalelor neferoase (7 Februarie 1940, 15 Februarie 1940 și 27 Februarie 1940).

Reglementarea importului de bumbac.

Restrângerea consumului de carne.

Legea pentru blocarea și achiziționarea de combustibil, furaje, produse petrolifere, cereale și produse alimentare, necesare apărării naționale și aprovizionării populației civile.

Decretul lege pentru colectarea și folosirea lânii indigene.

Această enumerare care nu e limitativă, cuprinzând principalele legi și dispoziții apărute, dă un tablou destul de clar despre activitatea economică a regimului.

Nu e locul aici a face o critică. Notele acestea nu au nici un fel de caracter politic, chiar dacă numai ar părea că au. Oricât de totalitar, sau autoritar ar fi un regim, el nu trebuie să împiedice discuții cu caracter științific, cari merg numai în mâinile cunoscătorilor.

Fără existența unei contradicții, cele mai frumoase idei se opresc neputincioase, devin sterile. Pentru viața unui organ fizic sau social, e necesară această permanentă luptă pentru a fi menținut mereu treaz. Cu atât mai mult, atunci când ideea călăuzitoare nu e încă bine lămurită, e trebuincioasă această discuție cu caracter, repetăm, pur științific.

Din înșirarea măsurilor luate se pot desprinde ușor unele aspecte ale ei :

Măsurile luate nu reprezintă o succesiune de aplicări a unor principii bine urmărite.

Ele urmăresc numai soluționarea unor probleme prezentate și care se cereau rezolvate, imediat unele din ele venind totuși cu mare întârziere. (Controlul prețurilor).

Sunt deci măsuri izolate nu numai în întindere, dar și în timp, aplicarea lor fiind limitată la condițiuni actuale, fără vreo privire asupra viitorului.

Aceste măsuri puse în legătură cu ideea comandamentului economic unic, duc la concluzia că introducerea comandamentului unic, ar fi o continuare a unei serii de măsuri pe care am caracterizat-o așa cum s'a văzut mai sus. Suntem deci aduși a crede că și această măsură suferă de defectele arătate, în special de lipsa unei încadrări într'un plan general și sistematic, în domeniul economic.

Ideea comandamentului unic în economia unei țări, deși e o idee discutată destul de puțin teoretic, s'au găsit la noi în țară unii să o cerceteze. Singură Germania a încercat aplicarea ei practică, dar nu a ajuns încă la o formulă perfectă. Drul Schaht, Dr. Funk și Mareșalul Göring, au avut rând pe rând sau simultan puteri discreționare asupra vreunui sau altui ram din economia germană. Un comandament unic nu a existat totuși, căci în ultimul timp Dr. Funk în-

parte atribuțiile cu Mareșalul Göring - iar agricultura e sub conducerea exclusivă a lui Walter Darre.

Nu s'a putut face un comandament personal unic în economia germană și se pare că nici nu a fost căutat propriu zis, așa cum nici în Rusia sau în Italia nu s'a făcut acest lucru.

În politică, se poate ajunge la o conducere unică mult mai ușor decât în economie. Realitatea politică europeană dorește acest lucru, pe lângă faptul că se poate concepe mai ușor.

Vieța economică, deși principal supusă politicii, este mai complexă decât aceasta și subordonarea ei, e datorită în primul loc unei cunoașteri incomplete a funcțiunii factorului economic în societate.

Fără a intra în teorii, putem afirma, că economia urmărește în esența ei satisfacerea nevoilor de traiu ale omului, chiar dacă azi, idealurile ei par mai complexe. Ori, cu toate încercările de a se afla un scop transcendent pentru viețuirea omului, s'a revenit totdeauna la fundamentul indiscutabil al străduințelor noastre, la asigurarea vieții cu toate cerințele ei complicate de azi.

Economicul deci, stăpânește bazele pe cari se clădește o societate și deci și politicul care soluționează problemele vieții în comun a unui grup omogen sau eterogen de oameni.

Problemele politice sunt clare, simple, cer soluții precise și sunt susceptibile de a fi formulate în câteva fraze și idei. Nu e acelaș lucru cu viața economică. Aici problemele sunt complexe, ele privesc direct miile de dorinți, necesități și tendințe ale subgrupurilor sociale sau ale indivizilor; are să rezolve cereri variate de satisfaceri de tot felul.

Se caută azi o limitare a complexității vieții economice, prin eliminarea tocmai a libertății de alegere, a varietății în dorințe, a inițiativei personale bazate pe ideea de beneficiu individual.

Aceasta e lupta care se duce azi pe tărâmul economic. Ne aflăm într'o perioadă când viața economică trebuie să se cristalizeze, să își purifice liniile și să primească forme clare, ușor de cercetat și de dirigit.

Dar chiar și atunci, întinderea mare, permite greu o vedere de ansamblu a ei, o conducere unitară în departamente atât de variate, dela târgul monetar, la producția industrială și minieră și la comerțul intern și cel din afară.

Unitatea unei politici economice se realizează aproape pretutindeni azi printr'o politică economică unitară, bogată pe un plan, pe directive hotărâte în primul loc de tendințele politice ale țării. După aceia amănunțele se limpezesc în discuții cuprinzătoare la care iau parte cunoscătorii tuturor ramurilor de activitate economică. Punerea în practică a unui astfel de plan, cere o supraveghere împărțită între mai mulți specialiști.

Problema comandamentului unic are deci două aspecte sau posibilități :

Un comandament unic personalizat.

O unitate de comandament grație unor directive generale bine precizate.

Persoana care ar putea face singură opera de comandament în viața economică, e aproape imposibil de găsit. Nici chiar pentru directivele generale, căci în acest caz, ea ar repeta atribuțiile conducătorului politic, care are drept de inițiativă și în problemele mari și pe teren economic. Am amintit complexitatea vieții economice și greutatea enorme legate de stăpânirea întregului câmp a vieții economice de către o singură persoană. Se poate înțelege ca diferite sectoare să aibe conducători unici, dar încă odată, o conducere personală unică e aproape imposibilă.

Directivele mari ale politicii economice, în actualul sistem de conducere a statelor, stau în mâna conducătorului politic, care în urmărirea scopului său, are la îndemână și viața economică și dreptul de a indica sensul în care dorește să vadă dezvoltarea ei. Un conducător politic nu are nevoie să se ocupe de amănunțele tehnice ale executării celor urmărite, aceasta preocupare revenind conducătorilor diferitelor departamente economice.

Conducerea economică unică, atât cât e ea cu putință de făcut, în linii mari, nu e împlinită de către economiști, ci de conducătorul politic; tocmai în sistemul politic totalitar care cere ca o necesitate absolută un comandament unic economic.

Se poate desigur imagina teoretic un alt sistem de organizare a societății, în care problemele predominante să fie cele economice și unde conducerea activității sociale să fie în mâinile conducătorilor vieții economice. În acest caz, conducătorul vieții economice, ar fi și dirigitorul celorlalte ramuri de activitate și în această măsură, și un conducător unic pe tărâmul economic, limitat totuși — în afară de departamentul său, la arătarea unor directive generale.

Se pare că acest „comandament unic” în viața economică este lipsit oarecum de sens. E mai mult o imitare fără multă gândire a conducerii totalitare, o concluzie grăbită din faptul că dacă în politică e necesară o conducere unitară, acest lucru e posibil și util și în viața economică.

Am arătat că e imposibilă realizarea ei „personalizată” cum e în viața politică, și că nici chiar directivele generale nu ar aparține eventualului conducător economic unic. Nu rămâne nimic de făcut unui conducător economic unic, activitatea lui neputând realiza nimic efectiv.

Această situație ne duce către sensul adevărat al „comandamentului unic”. Nu e vorba de o conducere personală, ci de o unitate de conducere. Expresia de comandament unic este deci greșită, ea făcând să se

înțeleagă că ar fi vorba de o conducere acordată unei singure persoane, când de fapt acest lucru nu e cu putință. Comandamentul unic, ca să păstrăm totuși această expresie, înseamnă realizarea unei politici economice unitare, în vederea unui anumit scop urmărit. Unitatea politicii economice se poate îndeplini numai prin alcătuirea unui plan economic, care pleacă de la directivele generale fixate de conducătorul regimului totalitar, adâncește problemele puse, fixând un plan economic complex și unitar în totalitatea lui, pentru a evita contradicțiile posibile dintre diferitele departamente economice. Comandamentul unic nu e posibil în afară de un plan economic general, iar nu unul limitat sau specializat pe diferitele ramuri de activitate economică.

Bazat pe acest plan se poate vorbi de un conducător al „Planului economic”, dar nici acesta nu ar fi un comandant economic propriu zis, ci mai mult un administrator al planului economic.

Comandamentul unic al vieții economice nu poate fi deci făcut decât impersonal de un plan economic amănunțit, care urmărește o anumită împlinire economică, bazat pe studiul posibilităților pasive și active ale țării. El asigură o politică economică unitară, menținând viața economică pe o linie neschimbată, concentrând deci toate eforturile într'un singur sens. Despre scopul și cuprinsul planului economic nu e cazul a vorbi aici. E o problemă cu conture bine precizate și cunoscută. A se încerca totuși, introducerea în viața economică, a unui comandament unic personal, ar fi o greșală, ea neputând asigura ceea ce urmărește; realizarea unei ordine și a unui spirit unitar din cauza imposibilității practice de conducere a unui om a complexului vieții economice, a variațiilor pe care le-ar determina aceasta din greutatea de coordonare a întregului sistem.

Să se caute realizarea unui „comandament unic” economic, dar nu ca o concluzie a sistemului politic totalitar ci din necesitățile adânci ale unei economii românești care azi se află în fața unor probleme deosebit de tragice.

1. Adaptarea vieții economice la necesitățile unei noi ordine politice economice europene și mondiale.

2. Românizarea vieții economice și evitarea turburărilor enorme pe care le va determina realizarea acestui deziderat, care acum nu mai este un simplu lucru de comisiuni, ci o activitate efectivă în viața practică.

În fața acestor probleme, e necesar nu un comandament unic personal, ci un punct de vedere hotărât, cristalizat într'un plan economic românesc, larg hotărât, energic, plin de vigoarea unei tinereți care cuprinde cu sufletul ei azi, întreaga țară românească.

Dr. N. N. PETRA

Legea timbrului.

DECRET-LEGE

pentru modificarea art. 14, § 13, alin. 1, art. 15 § 3, pentru abrogarea alin. 3, 4, 5, 6, 7 și 8 de sub § 1 al art. 17 și pentru adăugarea unui nou paragraf sub art. 15, § 15 și unui alineat nou la art. 22, § 40 din legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice din 29 Aprilie 1927.

Art. 1. — Art. 14, § 13, alin. 1, se modifică după cum urmează:

Facturile de orice fel ale comercianților și industriașilor și ale acestora către particulari, 0,60%.

La art. 15, § 3, se adaugă următorul alineat nou:

Contractele de furnitură scrise sau verbale intervenite între particularii care sunt comercianți și industriași, sunt scutite atât de taxa timbrului de aviație de 1⁰/₀₀ cât și de impozitul proporțional de 1,68%, ele urmând regimul dispozițiilor art. 15, § 8, lit. a, ca vânzări mobiliare cu care se asimilează.

La art. 15 se adaugă un ultim paragraf, care va purta Nr. 16, având următorul cuprins:

Acțiunile de orice fel ale societăților anonime sunt supuse unei taxe anuale de 0,50%.

Impozitul se va așeza asupra valorii acțiunilor stabilită, după cum urmează:

a) Pentru acțiunile cotate la bursa oficială, după cursul la care acțiunile au figurat ca încheiate sau cerute la sfârșitul anului precedent în cota oficială a bursei, cuprinzând strigările de sfârșit de an;

b) Pentru acțiunile cotate numai în târgul liber sau necotate, după valoarea ce se va fixa de Ministerul Finanțelor, conform normelor de mai jos:

Pentru acțiunile cotate numai în târgul liber, valoarea impozabilă este aceea a ultimei încheieri din cursul anului precedent când s'a operat transmisiunea, care în niciun caz nu va putea fi mai mică valorii nominale a acțiunii.

Pentru acțiunile care nu sunt cotate la bursă, dar care reprezintă capitalul unor întreprinderi ce au produs beneficii, prin analogie cu cele similare cotate mai puțin la bursă în raport cu dividendul, în caz că nu există întreprindere similară cu care să se facă comparație evaluarea se va stabili de minister la valoarea nominală, mărită în raport cu beneficiul constat în ultimul bilanț.

Pentru acțiunile care nu sunt cotate la bursă și n'au produs venit după valoarea nominală, această valoare va fi mărită sau micșorată în raport cu beneficiul sau pierderile constatate prin ultimul bilanț.

Impozitul se va plăti de societăți în contul acționarilor respectivi până la finele lunii ce urmează aceleia în care bilanțul a fost aprobat de adunarea generală.

Sumele astfel rambursate de societăți, vor fi reținute de acestea cu ocazia plății dividendului, societățile având pentru recuperarea lor și facultatea de a recurge la procedura prevăzută în codul de comerț pentru împlinirea vărsămintelor de capital datorat.

Dispozițiunile aliniatele 3, 4, 5, 6, 7 și 8 de sub paragraful 1 al art. 17, se abrogă.

La art. 22, § 40, se adaugă un ultim alineat, având următorul cuprins:

Sunt scutite de impozitul succesoral, acțiunile de orice fel ale societăților anonime, transmise prin deces, întru cât sunt supuse la o taxă anuală de 0,50% prin art. 15, § 16.

Anul petrolifer 1939.

Pentru a sublinia odată mai mult necesitatea înființării comisariatului general al petrolului este de ajuns să citim statistica forajului și producției petrolifere pe ultimii cinci ani. (Moniteur du Pétrole Roumain).

În adevăr, dela o producțiune maximă de 2.500 vagoane țitei zilnic, în anul 1936, am ajuns astăzi la abia 1.600 vagoane cu toate că numărul sondelor a crescut la 2.275.

Faptul este cu atât mai grav, cu cât numărul metrilor foraj în loc să crească, după cum ar fi fost natural, (nu numai pentru perimetrele de exploatare, cât mai ales pentru cele de explorare), el scade tot mai mult, în fiecare an. Chiar și productivitatea sondelor pe metru forat, dela 47 tone în anul 1932, abia atinge 20 tone în cursul anului curent, ceea ce înseamnă apropiată epuizare a straturilor.

Iată de ce credem că Statul trebuie să intervie și să oblige marile Societăți petrolifere, în special cele cu capital străin, ca odată cu intensificarea exploatărilor pe terenurile cunoscute, făcând pentru a nu pierde conjunctura actuală de prețuri excepționale, să mărească și numărul sondelor de explorare, în diferite regiuni, „probabil petrolifere“ ale țării.

Beneficiile realizate dela „exploatare“ pot compensa investițiile și pierderile suferite cu ocazia explorării și punerii în valoare a noilor regiuni petrolifere, care trebuie să se mai găsească în România.

Rolul instituției, nou înființată, „A. C. E. X.“ va fi deosebit de important, deoarece deși n'au corespuns așteptărilor, sondele de explorare forate în anii trecuți, la Berzunț, Bacău (Steaua Română) — Garcina, Neamț, Horodnic-Rădăuți (Concordia) — Mălăești (Astra Română) și Surani-Prahova (Româno-Americană), noi totuși repetăm că mai sunt regiuni bogate, care abia așteaptă să fie puse în valoare, mai puține în județele renumite Prahova și Dâmbovița, mai multe poate, în Buzău și Bacău, unde s'au făcut prea puține încercări, din partea marilor societăți.

Aproape toate societățile petrolifere au realizat beneficii, (unele chiar destul de apreciable) în cursul anului expirat, deși numai două societăți au avut producțiunea în creștere. Astfel Columbia dela 423.000 tone saltă la 623.100 tone, pe când Redevența, dela 28.200 tone trece la 29.300 tone.

Toate celelalte societăți au avut însă, producțiunea în scădere: Astra Română (în strânsă legătură cu trustul Royal Dutch) dela 1.461.000 tone scade la 1.367.900 tone. Româno-Americană (filiala trustului american Standard Oil) dela 900.300 tone la 780.000 tone.

Steaua Română, deși are o mică scădere de 13.800 tone, ajungând la 726.200 tone, totuși (pentru prima dată dela punerea în valoare a regiunii Bucșani), media lunară pe anul în curs, a acestei societăți, arată o tendință de creștere. Toate sondele forate la Țintea și Ceptura, au dat bune rezultate.

Aceiași mențiune și pentru societatea „Unirea“ (în legătură cu Phoenix Oil, capital englez) care la rândul ei are producția anului trecut, în scădere 525.700 tone.

Mai bine se prezintă însă Soc. Prahova (cu capital italian) deși a înregistrat o mică scădere, în anul 1939. Cele 308.500 tone au fost obținute în bună parte din regiunea Gura Ocnîța, care se știe că a

adus prosperitatea nu numai acestei societăți dar și a Societății Concordia.

In foraj Soc. Prahova are sondele Nr. 92 și 93 Gura Ocnitei precum și Nr. 125 Teiș, toate în județul Dâmbovița.

Trecem acum la societățile cu capital național în fruntea cărora se găsește „Creditul Minier“.

Datorită noii conduceri, această societate își recapătă treptat, treptat, importanța deosebit pe care a avut-o și trebuia să o mai aibă în dezvoltarea industriei române de petrol.

Producțiunea în anul trecut a fost de numai 304.000 tone, față de 380.800 tone în anul 1938, totuși societatea și-a plătit o mare parte din datorii și are astăzi una din cele mai moderne rafinării (la Brazi) în perfectă funcțiune.

Cu toate că nu a început forarea nouilor sonde pe perimetrele, recent obținute dela Stat, totuși „Creditul Minier“ arată acum o producție în creștere. Sondele Nr. 461 și 472 Moreni sunt gata să intre în producțiune. Urmează I. R. D. P. care a obținut rezultate bune la Merișor și Valea Costei (Dâmbovița). Producțiunea pe anul trecut a fost însă, în scădere: 143.300 tone față de 167.800 tone în 1938.

In prezent, forează 4 sonde și anume: Nr. 1 Răzvad, Nr. 211 Valea Costei, Nr. 78 Merișor și (pe noul perimetru obținut), Nr. 1 Pleașa-Boldești.

Este de așteptat credem, că odată cu intrarea în producție a acestor sonde, media zilnică să depășească cele 40—50 vagoane, zilnic înregistrate de această societate.

Mai cităm Soc. Petrolul Românesc cu 95.700 tone față de 110.400 tone în 1938 și I. R. M. (Subsolul Român), care isbutește să aibe aproape aceiași producție, din anul precedent de 9.920 tone, de astădată la prețuri, cu mult mai bune.

Va fi interesant de urmărit rezultatul ce-l vor obține următoarele sonde: Nr. 50 Florești a soc. Petrolul Românesc, Nr. 3 Măgurele a Creditului Minier, Nr. 1 Mănești a soc. Unirea, Nr. 1 Berca și Nr. 11 Doicești o soc. Astra Română.

Cu toată scăderea prețului fițeiului din ultimele zile, (23.000 Lei vagonul) noi reamintim dictonul: o sondă bună plătește zece rele.

In împrejurările actuale, sporirea producțiunii de fiței, devine un imperativ național, deoarece numai așa vom putea asigura importul tuturor materiilor prime, de care are nevoie industria românească, după ce vom constitui însă, rezerve suficiente apărării noastre naționale.

Cât privește procurarea devizelor libere necesare economiei naționale, ajunge să examinăm statistica exporturilor pe luna Ianuarie 1940, pentru a vedea că din totalul de Lei 2800 milioane, petrolul reprezintă mai mult de jumătate: peste 1500 milioane.

Rezultă deci, că petrolul românesc constituie în prezent, cea mai bună marfă de schimb și datorită lui, putem cumpăra de ori unde și ori când, tot armamentul modern necesar vitezii noastre armate.

(Rev. Gen. de Com.).

Operațiuni necesitate cu crearea și scăderea debitelor.

(Urmare).

C) Borderourile de debite ca document de gestiune.

Este interesant faptul că deși constatarea veniturilor și stabilirea impozitelor datorate pe baza l. c. d. este dată în sarcina exclusivă a Ad-ției de Constatare, totuși aceasta nu are vreo răspundere gestionară. De aceea și actele pe care le crează sunt numai de ordin juridic, contabil și ad-tiv, nu însă și de gestiune.

Cum contactul contabil între cele 2 Ad-ții financiare se ia cu ocazia transmiterii acestor borderouri de debite (nominal și cifric), situația borderourilor se schimbă imediat ce trec asupra Ad-ției de Incasări și Plăți, ele devenind prin simplul fapt al transmiterii, respectiv al primirii lor efective din partea celei de Incasări și Plăți, acte de gestiune.

Operațiunile contabile trec și aici, — mai bine zis aci coboară — prin 3 etape distincte în cadrul celor 3 servicii, astfel:

a) In cadrul serviciului Ad-ției de Inc. și Plăți;

b) In cadrul circumscripției de percepere și urmărire;

c) In cadrul agenției fiscale.

I. La Administrația de Incasări și Plăți.

Primindu-se câte 2 exemplare din borderourile de debite (nominal și cifric) se completează o confirmare tip dintr'un carnet broșat și se remite de îndată Ad-ției de constatare, care o atașează la dosarul pieselor contabile ale circ. respective, iar fazele contabile prin care acestea trec, sunt identice cu cele dela Ad-ția de Constatare, adică:

1. Inregistrarea borderoului cifric la partida generală în registrul partizi-debite model 3 pe articole bugetare, luându-se totalul borderourilor.

Acest registru servește la întocmirea Contului lunar de Gestiune al Ad-ției de Incasări și Plăți ca și la extragerea de copii pentru: Inalta Curte de Conturi și Contab. Generală a Statului. De aceea se cere foarte multă atenție la întocmirea lui.

2. Inregistrarea borderoului cifric la partida circ. de percepere deschisă pentru fiecare în parte.

Apoi borderourile câte un exemplar sunt clasate la dosarul partidei circ. respective și altele — ultimele — sunt remise de îndată Circumscripțiilor de percepere și urmărire.

II. La Circumscripția de percepere și urmărire.

După primirea borderourilor — cifric și nominal — se completează de îndată o confirmare tip din carnetul de confirmări și se înaintează Ad-ției de Inc. și Plăți, apoi se încarcă cu tabloul borderoului cifric la partida generală a circ. în registrul desfășurător pe fonduri, iar totalul celor nominale adiționate pe comuni și recapitulate pe Agenții, se operează la partida acestora.

2. Borderoul nominal este apoi trecut și înscris în regisirile roluri pe comuni și suburbii, în care sunt deschise partizi fiecărui contribuabil, întru cât prefacerile (adausurile și scăderile) primite în decursul anului se operează în roluri de către organele de urmărire sub supravegherea controlorilor.

In fine, borderourile sunt clasate în arhivă spre a servi ca document de control și justificare a operațiunilor înscrise în roluri.

3. În sarcina circ. de percepere cade și întocmirea registrului „extras de rol” Model D. I. 8, care este completat de pe roluri și de regulă câte un registru pentru fiecare comună.

III. La Agenția fiscală de urmărire.

Agentul de urmărire sau percepătorul de agenție, primind extrasul de rol, îngrijește ca lunar noile preferențe să-i fie înscrise și astfel procedeză la urmărirea și încasarea lor potrivit legii pentru unificarea procedurii fiscale din 1 Decembrie 1938.

A. bis. Actul administrativ — declarația (cererea) de scădere.

Cunoscând acum filiera operațiunilor prin care a trecut declarația de impunere ne va fi mai ușor, credem, ca să urmărim drumul pe care-l va parcurge o cerere de scădere. Acest motiv ne determină ca în expunerea noastră, în această privință, să fim mai rezumați.

Iată pe scurt fazele operațiunilor prin care aceasta va trece:

1. În mod legal, controlorul de circ. primește cererea de scădere — care de altfel este prezentată când percepătorului, când controlorului și de foarte multe ori direct Ad-ției — și o înaintază Ad-ției de Constatare.

2. Ad-ția de Constatare sub forma de „delegație” o înapoiază circ. de constatare pentru cercetare și referire asupra cazului.

3. Controlorul circ. face constatările de rigoare pe care le consemnează într'un proces-verbal tip aflat în dosul Deciziei de scădere — respingere, după cum este cazul. Deciziei date i se dă un număr de ordine dintr'un registru special, apoi ea este înaintată Ad-ției de Constatare spre verificare și aprobare.

4. Ad-ția de Constatare o verifică și, sau o înapoiază direct circ. ca incompletă pentru nouă cercetări, sau o trimite în același scop controlorului șef tot ca „delegație” (în ambele cazuri).

La nevoie dă dispoziții pentru anularea deciziei de scădere și redactarea alteia de respingere, cererea neavând bază legală.

4 bis. În cazul când controlorul circ. este sesizat din oficiu — se sesizează singur sau de percepător — despre legalitatea scăderii vreunui debit existent, procedeză la darea Deciziei la scădere și în lipsa declarației contribuabilului chiar și în cursul exercițiului, și de regulă decizia se dă pentru întregul debit aferent aceluși exerc.

5. Sau în fine Ad-ția aprobă Decizia dată, o vizează în acest scop, după care ea este înapoiată circ. spre a proceda mai departe.

B. bis. Actul contabil inițial — decizia de scădere.

În timp ce decizia de respingere nu este urmată de nicio operațiune contabilă, ci este clasată la dosarul fiscal al contrib. după ce mai înainte i se detașează „extrasul” rezumativ al deciziei care se va trimite contrib. petiționar spre înmânare pentru ca în baza acestuia să poată face apel, decizia de scădere verificată și aprobată de Ad-ție, dă loc la înregistrări contabile și anume în borderoul nominal și recapitulativ cifric de scădere cum am văzut în cazul impunerilor, borderouri cari apoi sunt înaintate Ad-ției, etc., etc. cum am văzut mai sus.

Se detașează apoi „extrasul” rezumativ al deciziei pentru a fi înmănat contribuabilului, după care întreaga lucrare este clasată la dosarul fiscal al contrib.

D. Remiteri de debite pentru dare la scădere.

Dacă Ad-ția de Incasări și Plăți în mod normal, primește debitele stabilite de Ad-ția de Constatare pentru a le urmări și realiza, se întâmplă ca unele din acestea să nu poată fi realizate în total sau în parte din multiple motive legale sau reale.

Cum însă acum cunoaștem drumul parcurs de aceste debite începând cu crearea și până la înscrierea lor în rolurile percepțiilor, este suficient să spunem că de astădată acesta va fi parcurs în mod invers.

Ca motive legale vom enumera:

1. Reduceri de debite 5% și 7% acordate contribuabililor asupra debitelor lor trimestriale sau anuale, de către organele de percepere pe baza art. 67 din Legea pentru unificarea procedurii fiscale din 1938.

2. Reduceri din debite de câte 70% și 60% și de câte 55% și 40% acordate contrib. de către organele de percepere pe baza art. 7 și 8, cum și 13 și 14 din Legea pentru lichidarea datoriilor din exercițiile închise.

3. Reduceri de debite acordate contrib. direct de M. F. de la caz la caz pentru datorii din contravenții fiscale.

Ca motive reale avem:

1. Debite abandonate datorită dispariției titularului lor în localitate necunoscută organelor fiscale.

2. Debite abandonate datorită stării legale de insolabilitate a contrib. debitor.

3. Debite abandonate prin decesul titularului fără ca acesta să lase în urmă-i avere mobilă sau imobilă din care acestea s'ar putea acoperi.

În timp ce pentru motivele legale de reducere, organele fiscale sunt în drept să întocmească borderouri de scădere directă asupra debitelor, de care apoi să le trimită Ad-ției de Constatare pentru descărcare, pentru cele reale, este nevoie de întocmirea unor acte legale de urmărire care să justifice diligența organelor fiscale de percepere întru urmărirea negativă dar la timp și legal făcută pentru realizarea debitelor în cauză.

Pe baza acestor acte, care vor fi vizate și de organele de constatare, după ce au verificat pe teren cazurile date, Ad-ția de Incasări și Plăți întocmește borderourile de scădere pe fonduri și case ce se vor comunica și celei de Constatare pentru a se descărca de ordine cu debitele în cauză.

Ar fi fost poate cazul, să prezentăm și modul de transmitere a debitelor inițiale constatate la începutul fiecărui an financiar. Cum însă în anii din urmă, datorită reportărilor de impozite ce s'au introdus, cum și impunerilor patentare stabilite pe câte o perioadă de 3 ani pentru ocupațiunile, comerciale, industriale și diferitele profesii, regula normală a impunerilor s'a schimbat mult.

Astfel fiind, credem că nu este momentul potrivit a ne ocupa de această latură a problemei înfățișate.

REVISTA GEN. DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE.